

Karl Aage Rasmussen
Den tredje mand Joseph Haydn
282 sider
Gyldendal

Joseph Haydn var en af de store. Og det her er en indholdsmæssigt stor og god bog om, hvordan man godt kan være stor og berømt udadtil og beskednen og lille indadtil.

Mange af de øvrige, store af datidens komponister har haft deres såvel nutid som eftermæle at slås med, hvad angår udskejelser, skandaler og det, der var værre.

Man kan hævde, at kunsten ofte sker på baggrund af store tragedier.

Det er befriende at læse en bog om en enorm kapacitet, der ved sin død var den tids absolut største komponist.

Han var en dannet, mild og diskret person, der behandlede folk pænt. Eftermælet er ofte, at hans kompositioner og værker er blevet overdøvet af folk som Mozart og Beethoven. Sandheden er dog, at Haydn med en palet af øvrige store komponister i iøjnefaldende grad har været med til at skabe kernen i det symfoniske orkesterrepertoire og den klassiske musikkultur.

At Haydn menneskeligt opførte sig ordentligt, kan muligvis hænge sammen med, at han i en periode måtte tjene til livets ophold som gademusikant i et orkester. Netop på gaden kommer man jo til at se samfundet bogstaveligt fra alle sider. Den arv har han givet taget med sig. Universet havde udstyret ham med et talent, der spændte lige fra at have en upcoming Beethoven som elev og til at kunne danne værker, der blot et lille skridt under den musikalske overflade indeholder forfinede raffinementer og dybder, der kalder musikalskeren frem i ethvert menneske, der ynder klassiske toner.

Bogen her er forfinet som Haydns værker. Man kommer i betragtelig grad ind under huden på den tredje mand, Haydn, der på et tidspunkt fattig og uden hussly måtte gå den tunge gang til sine forældre for at bede om trøst og omsorg, på et tidspunkt hvor Mozart havde de første par dusin værker bag sig. Siden blev Haydns flid, talent, omhu, hans harmoniske væsen, imødekommenhed og store sparsommelighed bragt ham til et vist økonomisk greb om tilværelsen. Også selv om han, som bogen beskriver, endda var udsat for tyveri efter en flytning.

Bogen er meget detaljeret og kommer med mange gode historier og anekdoter i fortællingen om, hvoror Haydn blev en af de helt store komponister.

Haydn var en meget stor, musikalsk begavelse, hvor den kunstneriske begavelse udfolder sig totalt i hans mange instrumentalkompositioner. Og ved at læse den bog her, ja så får man mere og mere lyst til at dykke ned i netop denne komponists historie og musikalske værker.